

Blogi: Kuinka paljon Kiina vaikuttaa kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin?

14.7.2017 – Blogi

KIRJOITTAJA

Anni Norring

Ekonomisti

Kiinan suurimpia haasteita juuri nyt ovat talouden rakennemuutos ja [hurjaa vauhtia kasvava velkaantuminen](#). Talouden valtavasta koosta huolimatta Kiinan vaikutusta kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin vähentää se, että velka on enimmäkseen kotimaista ja rahoitusmarkkinat ovat edelleen suhteellisen suljetut ulkomaisille sijoittajille. Tästä huolimatta Kiinan markkinahäiriöillä voi olla yllättäviä vaikutuksia kansainvälisiin rahoitusmarkkinoihin.

Rahoitusvakauden näkökulmasta on olennaista, miten Kiinan talouden kehitys vaikuttaa sijoittajien riskinottohalukkuuteen kansainvälisillä markkinoilla. Kiinan talouskehityksellä on selvästi suuri merkitys sijoittajien luottamukselle ja riskinottohalukkuudelle ympäri maailmaa. Jos Kiinan ongelmat alkavat heijastua laajemmin Aasian talouksiin ja muihin nouseviin talouksiin, voi myös kehittyneiden maiden kotitalouksien ja yritysten luottamus heikentyä, mikä hidastaisi kulutusta ja investointien kasvua.

Kiinan rahoitusmarkkinoiden merkitystä on totuttu pitämään vähäisenä. Pääomaliikkeiden rajoituksista johtuen vain alle 3 % Manner-Kiinan osakkeiden markkina-arvosta on ulkomaisessa omistuksessa. [Vuoden 2015 pörssiheilahtelujen](#) vaikutus maailman pörssiin asetti tämän käsityksen epäilyksenalaiseksi, vaikka reaktiot liittyivät lähinnä huoliin Kiinan reaalityalouden tilasta. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Kansainvälinen järjestelypankki (BIS) ovat arvioineet, että Kiinan pörssien vaikutus Aasian pörssiin on jo kasvanut lähes yhtä suureksi kuin Yhdysvaltojen pörssien vaikutus.

On siis selvää, että Kiinan rahoitusmarkkinoiden merkitys on kasvussa. Jo vuoden 2014 lopulta lähtien ulkomaiset sijoittajat ovat voineet sijoittaa Hongkongin pörssiin kautta Shanghaiin pörssissä listattuihin yrityksiin ja vuoden 2016 lopusta lähtien myös Shenzhenissä listattuihin yrityksiin. Heinäkuun alussa Kiinan viranomaiset sallivat ulkomaiden institutionaalisten sijoittajien sijoittaa Hongkongin kautta myös Manner-Kiinan velkakirjamarkkinoille.

Osakeindeksejä laativa pääomayhtiö Morgan Stanley Capital International (MSCI) päätti

kesäkuussa sisällyttää mannerkiinalaisia juan-määräisiä osakkeita tärkeään nousevien talouksien osakeindeksiinsä (MSCI Emerging Markets Index). MSCI oli pohtinut tätä jo aiemmin, mutta vedonnut Kiinan markkinoiden kehittymättömyyteen ja ulkomaisten rajattuihin sijoitusmahdollisuuksiin. Nyt MSCI katsoi, että kaupankäyntirajoituksia on karsittu riittävästi. Vuoden päästä indeksiin otetaan mukaan 222 sellaisen kiinalaisen suuryrityksen osakkeet, jotka on listattu Manner-Kiinan pörssiin ja joilla voidaan käydä kauppaa Hongkongin pörssin kautta.

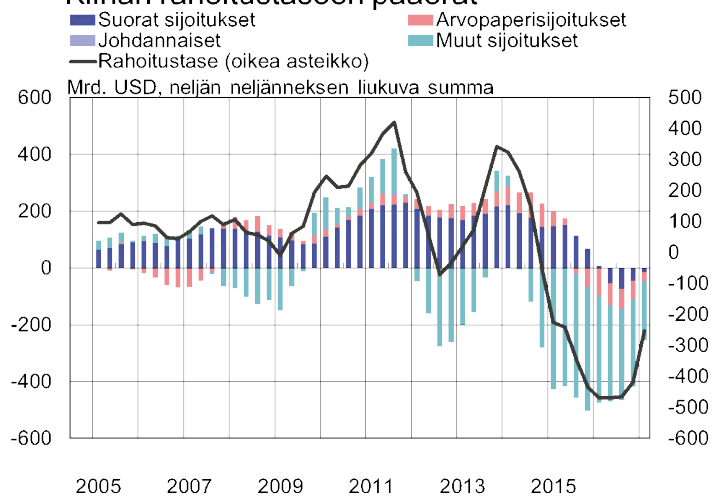
Indeksiin lisättävät osakkeet huomioidaan 5 prosentin painolla niiden markkina-arvosta, mikä tarkoittaa, että mannerkiinalaisissa pörsseissä listattujen osakkeiden paino koko indeksissä jää vain noin 0,73 prosenttiin. Manner-Kiinan ulkopuolisissa pörsseissä, kuten Hongkongissa ja New Yorkissa, listattujen kiinalaisosakkeiden (esim. Tencent ja Alibaba) paino indeksissä on 29 % prosenttia. Siten muutoksen vaikutus on aluksi lähinnä symbolinen. MSCI on viestinyt, että Manner-Kiinassa listattujen osakkeiden painoa indeksissä voidaan tulevaisuudessa nostaa. Tämä voi kasvattaa Kiinaan suuntautuvia pääomavirtoja ja kasvattaa vähitellen Manner-Kiinan rahoitusmarkkinoiden liikkeen globaalia merkitystä.

Kiina on vähitellen lisännyt myös omien kansalaistensa mahdollisuuksia sijoittaa ulkomaille. Suorien sijoitusten pääomavirtojen sääntelyä on vähennetty huomattavasti, mutta arvopaperisijoitukset ovat vielä melko rajoitetut. Silti korkea säästämisaste on johtanut siihen, että kiinalaisomistuksessa on noin 6 500 miljardin dollarin arvosta ulkomaista varallisuutta – suoria sijoituksia, joukkovelkakirjoja (esim. Yhdysvaltojen valtionvelkakirjoja), arvopaperisijoituksia ja kiinteistöjä. Jos talouden ongelmat saisivat kiinalaiset sijoittajat vetäytymään merkittävässä määrissä pois maailmanmarkkinoilta, olisi sillä toki vaikutusta. On kuitenkin todennäköisempää, että Kiinan talouskasvun hidastuminen vaikuttaa enemmän investointeihin kuin säästämiseen.

Kiinan talouden avautuminen ei tule tapahtumaan ilman häiriöitä, kuten [Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimusyksikkö BOFIT](#) on korostanut. On mahdollista, että jos Kiinan rahoitusmarkkinat lopulta todella integroituvat kansainvälisiin markkinoihin, muodostuu Aasian markkinoille oma, selkeämmin Kiinan rahoitusmarkkinoita ja vähemmän Yhdysvaltoja seuraava finanssisykli. Tämä kasvattaisi hajautusmahdollisuuksia maailmanmarkkinoilla ja lisäisi kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden vakautta. Kiinan rahoitusmarkkinoiden avautuminen on siten askel hyvään suuntaan.

Kuvio 1

Kiinan rahoitustaseen pääerät

Avainsanat

Kiina, rahoitusvakaus, rahoitusmarkkinat